

ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

імені БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Богдана Хмельницького

«СВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ОРІЄНТИРИ ІННОВАЦІЙНОГО НАУКОВОГО ПОШУКУ МОЛОДІ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ І МОЛОДИХ УЧЕНИХ,
присвяченої 100-річчю Мелітопольського державного педагогічного
університету імені Богдана Хмельницького

23-24 ЧЕРВНЯ 2023 РОКУ
ЗАПОРІЖЖЯ – МЕЛІТОПОЛЬ, УКРАЇНА

Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Офіс підтримки вченого
Рада молодих учених при Міністерстві освіти і науки України
Лодзинський Університет (м. Лодзь, Польща)
Шуменський університет «Єпископ Костянтин Преславський» (Болгарія)
Eötvös Loránd Університет (Угорщина)
Бельцький державний університет імені Алеку Руссо (Молдова);

23–24 червня 2023 р.
МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ І МОЛОДИХ УЧЕНИХ
**«ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ОРІЄНТИРИ ІННОВАЦІЙНОГО НАУКОВОГО
ПОШУКУ МОЛОДІ УКРАЇНИ»**,
присвяченій 100-річчю Мелітопольського державного педагогічного
університету імені Богдана Хмельницького

23-24 June 2023
INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
FOR STUDENTS AND YOUNG SCIENTISTS
**“EUROPEAN INTEGRATION GUIDELINES OF INNOVATIVE RESEARCH OF THE
YOUTH OF UKRAINE”**,
dedicated to the 100th anniversary of Bogdan Khmelnytsky Melitopol State
Pedagogical University

Запоріжжя – Мелітополь, 2023

УДК 316.733:378.014.25:001.891(062.552)

*Рекомендовано до друку Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
(протокол № 16 від 30.06.2023 р.)*

Редакційна колегія:

Мединський С.В. – доктор педагогічних наук, професор;

Коноваленко Т. В. – кандидат педагогічних наук, доцент;

Фалько Н. М. – кандидат психологічних наук, доцент;

Олійник І.С. – секретар Ради молодих вчених МДПУ імені Богдана Хмельницького, доктор філософії, спеціальність «Фізична культура і спорт»;

Кириєнко О.Г. – голова Ради молодих вчених МДПУ імені Богдана Хмельницького, старший викладач;

Негрій О.І. – заступник голови Ради молодих вчених МДПУ імені Богдана Хмельницького, викладач-стажист.

Євроінтеграційні орієнтири інноваційного наукового пошуку молоді України: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, присвяченої 100-річчю Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (Запоріжжя – Мелітополь, 23–24 червня 2023 р.). Мелітополь: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2023. 206 с.

У збірнику оприлюднено матеріали учасників конференції «Євроінтеграційні орієнтири інноваційного наукового пошуку молоді України», яка відбулася 23–24 червня 2023 р.

Збірник призначено для наукових працівників, студентів, аспірантів, викладачів навчальних закладів різних рівнів.

У тезах збережено орфографію та пунктуацію авторів.

За достовірність та оригінальність матеріалу відповідальність покладається на авторів.

УДК 316.733:378.014.25:001.891(062.552)
© Авторський колектив, 2023

Братишко Т. Розвиток соціального досвіду сучасної молоді в процесі соціалізації...	138
Вікторов І., Пюрко О. Біологічний лепбук як засіб формування пізнального інтересу здобувачів середньої освіти з ООП.....	144
Гаврюшенко А. Оптимізація фізкультурно-оздоровчої роботи у початковій школі.....	148
Грицканюк Ю. Сучасні детермінанти підготовки вчителя фізичної культури до виховної роботи зі школярами.....	152
Емінова Е, Ковальова О. Розвиток адаптаційного потенціалу здобувачів у дистанційному форматі навчання в умовах війни.....	156
Жукова А. Особливості формування лідерської компетенції у процесі викладання та навчання іноземної мови.....	159
Конікова Н. Ігрові форми рухової активності у фізичному вихованні молодших школярів.....	161
Котова О., Суханова Г. Формування соціальної позиції студентів закладів вищої педагогічної освіти.....	165
Кузік В., Котова О. Рухова і фізична активність як фундаментальний чинник формування, збереження і зміцнення здоров'я здобувачів.....	169
Кумоняєв С., Кириєнко О., Мединський С. Спрямованість гуманітарної політики США на формування здоров'язбережувальних компетентностей дорослого населення.....	172
Луценко С., Мединський С. Розвиток підприємницьких якостей у фахівців фізичної культури і спорту – потреба сьогодення.....	174
Множинська В. Освіта впродовж життя: тренд чи вимога часу.....	176
Солонська А. Розвиток soft skills у майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти.....	183
Сопотницька О., Сопотницький Р. Педагогічна модель та зміст підготовки майбутніх вчителів фізичної культури до тренерської діяльності.....	186
Тангаров С., Котова О. Дистанційне навчання у професійній підготовці майбутніх вчителів фізичної культури у Мелітопольському педагогічному університеті.....	190
Таранець К., Котова О. Професійна підготовка майбутніх вчителів фізичної культури в нових умовах сьогодення.....	194
Христова Т. Вдосконалення процесу фізичного виховання здобувачів вищої освіти у спеціальній медичній групі (при захворюваннях дихальної системи).....	197
Цибульська В., Котова О. Організація фізичного виховання студентів МДПУ в умовах дистанційного навчання.....	202

забезпечити високу якість педагогічного процесу та створити сприятливі умови для розвитку дітей. Інтеграція емоційного інтелекту, комунікаційних навичок, лідерських якостей та творчості у професійну підготовку вихователів допоможе створити кваліфіковані та компетентні кадри, здатні ефективно сприяти розвитку дітей та формуванню гармонійної особистості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондарчук О.О. Розвиток soft skills майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти у процесі фахової підготовки. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. № 61. 2021. С. 5-13.

2. Коваль К.О. Розвиток «soft skills» у студентів – один з важливих чинників працевлаштування. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*. 2015. № 2. С. 162-167.

3. Наход С.А. Значущість «soft skills» для професійного становлення майбутніх фахівців соціономічних професій. Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. Драгоманова. № 63. 2018. С. 131-135.

4. Семеняко Ю.Б. Розвиток «soft skills» у процесі фахової підготовки майбутніх вихователів як необхідний компонент їх конкурентоспроможності. Журнал «Перспективи та інновації науки». (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»). № 11(16). 2022. С. 156-165.

Олена СОПОТНИЦЬКА
Тернопільський національний
педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Роман СОПОТНИЦЬКИЙ
Тернопільська ЗОШ 27

ПЕДАГОГІЧНА МОДЕЛЬ ТА ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ТРЕНЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Професія учителя фізичної культури доволі часто вимагає від майбутніх фахівців теоретичних знань та практичних умінь для організації тренерської діяльності. Однак, як показали наші власні спостереження, студентам, що

здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр фізичного виховання» під час педагогічної практики доволі складно організувати позакласні заняття із ігрових видів спорту та провести тренування учнів. Беручи до уваги те, що тренерська робота виступає невід'ємною складовою майбутньої професійної педагогічної діяльності учителя фізичної культури, було прийнято рішення підійти до формування у студентів готовності на основі використання процедури педагогічного моделювання.

Отже, досягнення високого рівня усіх показників готовності випускника педагогічного закладу вищої освіти до професійної діяльності можна досягнути лише при побудові освітнього процесу на основі компетентніного підходу а також на основі використання процедури педагогічного моделювання. Проведений аналізу наукових джерел дає підставу для констатування того, що педагогічне моделювання доцільно розглядати у якості загальнонаукового методу пізнання. У нашому баченні практична цінність моделювання у педагогічному дослідженні визначається адекватністю того об'єкту, який дослідник поставив собі за мету дослідити та проаналізувати. Вважаємо що педагогічне моделювання володіє вагомим потенціалом у формуванні готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності.

В основу вибору процедури педагогічного моделювання було покладено напрацювання Т. Шамової про те, що на основі моделювання можна «виявити негативні наслідки і ліквідувати чи послабити їх до реального прояву; моделювання дозволяє більш цілісно вивчити процес, через те, що можливо побачити не тільки елементи, але й зв'язок між ними, розглянути ситуацію з різних сторін» [3, с. 125]. У цілому, процедура моделювання є інтегративною, адже дозволяє об'єднати емпіричне і теоретичне в педагогічному дослідженні та санкціонує поєднання експерименту із побудовою логічних наукових абстракцій у вигляді графічних моделей.

З огляду на той факт, що наслідком педагогічного моделювання є модель, вважаємо за доцільне провести короткий семантичний аналіз цієї наукової дефініції. Модель (фр. *modele* – зразок) – це уявна або матеріально-реалізована

система, котра відображає або відтворює об'єкт дослідження (природний чи соціальний) і здатна змінювати його так, що її вивчення дає нову інформацію стосовно цього об'єкта [1, с. 516]. В Оксфордському тлумачному словнику [4] пропонується сім визначень поняття «модель», з яких найбільш прийнятними, з огляду на предмет нашого дослідження, є такі: «модель – спрощений опис деякої системи, що використовується для подальших розрахунків»; «модель – трьох вимірне уявлення суб'єкту, речі чи структури, зазвичай у зменшеному масштабі».

У процесі дослідження було встановлено, що у наукову дефініцію «модель фахівця» різні вчені вкладають різний зміст. Більшість розробників цієї проблеми розуміють під моделлю фахівця описовий аналог, що відображає основні характеристики об'єкта, що вивчається, яким є узагальнений образ фахівця даного профілю, що не суперечить філософському визначенню моделювання. У багатьох навчальних закладах розробка моделі фахівця здійснювалася в напрямку опису основних видів діяльності, функцій, які виконуються на робочих місцях, а також визначенні необхідних для цього знань, умінь і навичок.

У нашому дослідженні ми прийняли концепцію моделі фахівця як аналогії його майбутньої професійної діяльності, яка практично спрямована на вирішення конкретних проблем у формуванні готовності майбутніх вчителів фізичної культури до тренерської діяльності.

Розробка педагогічної моделі фахівця може бути представлено на різних рівнях професійної підготовки майбутніх фахівців залежно від цілей і завдань, які перед собою ставить дослідник. На основі аналізу напрацювань М. Пригодій та П. Васюченка [2] було виділено дві основні групи цілей при розробці педагогічної моделі: отримання конкретної інформації про стан готовності майбутніх учителів фізичної культури та її переробка для впровадження педагогічних інновацій в навчальний процес; розробка посадових інструкцій, паспортів спеціальностей, вдосконалення освітньо-кваліфікаційних характеристик та освітньо-кваліфікаційних програм тощо. У процесі дослідження встановлено, що практична діяльність у багатьох педагогічних розробках зводиться до вдосконалення конкретних видів діяльності майбутніх учителів, а саме: навчально-методичної;

навчально-виховної; виробничо-технологічної; організаційно-управлінської; конструкторсько-технологічної. Тоді як поза ґрунтовною увагою залишається вдосконалення такої вагової складової професійної діяльності учителя фізичної культури як тренерська діяльність. Саме ці аспекти й спонукали нас до педагогічного моделювання.

Створюючи модель формування готовності майбутніх вчителів фізичної культури до тренерської діяльності, під поняттям «модель» ми розуміємо графічну схему, що складається з конкретних елементів, причому саме мета, яка передбачає досягнення найвищого рівня готовності переважною більшістю майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності є стрижнем у побудові моделі. У практичному аспекті розроблена нами модель включала такі блоки: мотиваційно-цільовий, процесуально-діяльнісний, рефлексивно-результативний. Зокрема, мотиваційно-цільовий блок включає мету, завдання, підходи, принципи, підготовки майбутнього вчителя фізичної культури до тренерської діяльності. Процесуально-діяльнісний блок базується на педагогічних умовах та змісті підготовки, що включає методи, форми та засоби підготовки майбутнього вчителя до тренерської діяльності. Тоді як рефлексивно-результативний блок охоплює компоненти, критерії, показники, рівні сформованості готовності майбутнього вчителя фізичної культури до тренерської діяльності та результат.

Таким чином, вважаємо, що розроблена нами педагогічна модель формування готовності майбутніх вчителів фізичної культури до тренерської діяльності повно та ґрунтовно відображає процес розвитку досліджуваного феномена. Усі складові розробленої педагогічної моделі ми вважали за доцільне розглядати як стадії єдиного процесу, які включають переходи від одного стану до іншого та спрямовані на досягнення кожним студентом, що здобуває освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр фізичного виховання» максимально можливого для нього рівня готовності до тренерської діяльності. Причому ми виходили з тих позицій, що педагогічна модель як існуючий навчально-виховний комплекс має можливість вдосконалюватися на підставі вимог практики.

ЛІТЕРАТУРА

1. Енциклопедія освіти / В. Г. Кремень (голов. ред.). – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
2. Пригодій М.А. Формування моделі фахівця моделі фахівця – основа майбутньої професійної діяльності та ефективної підготовки до неї / М.А. Пригодій, П.В. Васюченко // VI Міжнародна науково-практична конференція «Наука в інформаційному просторі» (16-17 вересня 2017 р.). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.confcontact.com>.
3. Т.Ю. Круцевич, О.Л. Благій, Г.Г. Смолюс, О.В. Андреева (2016). Методичні рекомендації щодо підвищення ефективності різних програм фізичного виховання в школі, їх змісту та технології реалізації. Київ: Наук. світ. С.123.
4. Москаленко Н., Торбанюк Г. Інноваційні підходи до залучення школярів і студентів до рухової активності. Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту. Спортивний вісник Придніпров'я. 2019. № 2. С. 115–121.
5. Томащук О.Г., Сенько В.І. Організація фізичного виховання студентів закладів вищої освіти в сучасних умовах. Наукова думка сучасності і майбутнього: зб. статей (26 грудня 2017 року – 10 січня 2018 року), 2018. С. 64. URL: naukam.triada.in.ua.

*Семен ТАНГАРОВ,
Олена КОТОВА*

Мелітопольський державний
педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНИЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У МЕЛІТОПОЛЬСЬКОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Зміни, що відбулись в українській освітній системі останнім часом, пов'язані з вимушеним переходом на дистанційне навчання, викликали гостру потребу та дали можливість аналізу результативності віддаленого навчання. Дистанційне навчання – це така форма організації освітнього процесу та педагогічна технологія, основою якої є керована самостійна робота студентів та широке застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Дистанційне